

## טל אורות - פרק א אות י

אנו רואים בחוש איך שבכל רצון יש תענוג, כי לולא התענוג מהדבר הזה לא היה לו רצון כלל לזה הדבר, כמו הרצון לעושר וכבוד, לולא שיש בהם תענוג לא היה רוצה בהם כלל. ואנחנו רואים שבכל הפרטים עיקר קיומו הוא התענוג, כמו מדת המלוכה שכל עיקר קיומו הוא התענוג המופלא, וכן מדת הנצחון שמכח העונג נמשך לו רצון למלוך ולנצח. וכן לולי העונג שבהשכלה לא היה לו רצון כלל להשכיל, כמאמרם ז"ל אלמלא חדוותא דשמעתא כו', והעונג ההיולי הדיבוק בעצמות הנפש, הוא המקור להמציא רצון להשכיל כל שכל ולהשיג כל דבר. וכן מדת החסד והאהבה ונדיבות וכה"ג, הגם שהוא עצמי אשר יש בנפש מדת עצמיות החסד והנדיבות להיטיב לזולתו, הנה עיקר קיומו הוא העונג שמתענג נפשו מחסד הזאת, על כן נמשך לו רצון להחסד. וכן להיפך מי שהוא קנא ונוקם ואכזר ובעל חימה, כמו דרך משל הקטן שדרכו וטבעו להשחית ולקלקל, הוא מחמת שכל חיותו הוא בתענוג הזה לעשות אכזריות וקלקולים. ויש תענוג ורצון עצמי, ויש תענוג ורצון מורכב, כמו תענוגי העוה"ז עושר וכבוד וכל דבר שהנפש מחמדתו, שאינם תלויים בעצם הנפש רק מורכב מדברים חיצוניים חוץ להנפש, ועכ"ז אנו רואים איך שהנפש תמשך אחר התענוג המורכב, וכל מהותה ימשך להעונג ההוא עד כלות הנפש. ולכך גזרו המקובלים לומר שהעונג נמשך מעצם הנפש (ואמרו על הכתר העליון שהוא א"ס), אבל אין האמת כן, רק זאת היא האמת שהנפש מקושר בבחינת העונג (ואצל האדם הוא בטבע, אמנם אצל הבורא הוא רק ברצון שרוצה להאיר בבחינת עונג ורוצה להתענג ממעשי הצדיקים, וד"ל), והנפש תתמלא ותתרחב ותתגדל אורה מהעונג, עד שכל פרטי כוחותיה מזהירין ומתלהטין מהתענוג בדעת רחבה. וכן להיפך, תתקטן ותתמעט ותתקצר בגרעון אור מצער המופלג המגיע לה (ע"ד 'ותקצר נפשו מעמל ישראל'). וכל עיקר עצם הנפש נמשך אחר התענוג. וכן אנחנו רואים איך שהעונג מהוה כל רצון, ואפילו להפוך רצון של דין לרחמים, כמו שרואים בחוש איך כשהנפש היא בתענוג גדול כמו בשמחת חופת בנו יחידו הנחמד, דבעת שהוא בשמחה המופלגת אז ייטיב רב חסדו להטיב אפי' לשונא שלו, כי רוב התענוג מהפך כל דין לרחמים ולחסד. וכן ח"ו להיפך כשהוא בצער המופלג, אזי אינו יכול לסבול אפילו להאוב שלו ומרחקו בזה העת, ומהפך הרצון לרחק אותו.

יא) היוצא מזה, שכל הבחינות המתגלים בהגוף ע"י הנפש מקורם הוא הרצון שרוצה בזה שיתגלה, והסיבה להרצון הוא העונג, אשר נקשרה בהנפש.